

ด่วน

ที่ ทส ๐๓๐๔/ ๖๒๖๔

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

รหัสเรื่อง : ท5404/SMO ✓

วันที่ : ๒5334/55 / ๑ ๖๑

วันที่ : 15 พ.ค. 55 เวลา: 9:13

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๙๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน

แขวงสามเสนใน เขตพญาไท

กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๖

พฤษภาคม ๒๕๕๕

เรื่อง กรอบการเจรจาของประเทศไทยสำหรับการประชุมคณะกรรมการเจรจาระหว่างรัฐบาลในการพัฒนา
มาตรการทางกฎหมายระหว่างประเทศด้านการจัดการสารปรอท

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. (ร่าง) มาตรการทางกฎหมายระหว่างประเทศด้านการจัดการสารปรอทต้นฉบับภาษาอังกฤษ
และฉบับแปลภาษาไทย จำนวน ๑๐๐ ชุด

๒. กรอบการเจรจาของประเทศไทยสำหรับการประชุมคณะกรรมการเจรจาระหว่างรัฐบาลในการ
พัฒนามาตรการทางกฎหมายระหว่างประเทศด้านการจัดการสารปรอท จำนวน ๑๐๐ ชุด

ด้วย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมขอเสนอเรื่อง กรอบการเจรจาของประเทศไทย
สำหรับการประชุมคณะกรรมการเจรจาระหว่างรัฐบาลในการพัฒนามาตรการทางกฎหมายระหว่างประเทศด้านการ
จัดการสารปรอท มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกา
ว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่าง
ประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมา

๑.๑.๑ สืบเนื่องจากการประชุมคณะมนตรีประศาสน์การ (Governing Council: GC)
ของโครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Environment Programme: UNEP) สมัยที่ ๒๑
ในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ มีมติให้หน่วยงาน UNEP ดำเนินการประเมินผลกระทบของสารปรอทในระดับโลก
และนำเสนอเข้าสู่การพิจารณาในการประชุม UNEP GC สมัยที่ ๒๒ เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ ผลการประเมิน
พบว่า สารปรอทส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอนามัยของประชากรโลก จึงมีมติให้ดำเนินการ
จัดทำมาตรการด้านการจัดการสารปรอททั้งระยะสั้นและระยะยาวโดยเร็วที่สุด เพื่อปกป้องสุขภาพอนามัย
ของมนุษย์และสิ่งแวดล้อมจากการปลดปล่อยสารปรอท และเรียกร้องให้รัฐบาลประเทศต่าง ๆ ร่วมกันเสนอ
ความเห็นเพื่อจัดทำมาตรการดังกล่าว ต่อมาในการประชุม UNEP GC สมัยที่ ๒๓ เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ มีมติ
ให้ทำการศึกษาความเป็นไปได้ในการใช้มาตรการทางกฎหมายระหว่างประเทศ และมาตรการต่างๆ เพื่อการจัดการ

/สารปรอท...

สารปรอท และได้ข้อสรุปว่า “การลดความเสี่ยง” เป็นแนวทางหลักในการดำเนินงานเพื่อการจัดการสารปรอทระหว่างประเทศในระยะยาว พร้อมทั้งเรียกร้องให้รัฐบาลประเทศต่าง ๆ องค์กรเอกชน และองค์การระหว่างประเทศดำเนินกิจกรรมเพื่อลดความเสี่ยงจากสารปรอทในผลิตภัณฑ์ และกระบวนการผลิตที่เกี่ยวข้องกับสารปรอท

๑.๑.๒ การประชุม UNEP GC สมัยที่ ๒๔ ในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ มีมติให้มีการจัดตั้ง *Ad Hoc Open-Ended Working Group on Mercury (Ad Hoc OEWG)* เพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินงานด้านการจัดการสารปรอท และพิจารณาทางเลือกในการจัดทำมาตรการด้านการจัดการสารปรอท ๒ ทางเลือก กล่าวคือ ทางเลือกที่ ๑) มาตรการโดยสมัครใจ และ ทางเลือกที่ ๒) มาตรการทางกฎหมายระหว่างประเทศ

๑.๑.๓ ต่อมาในการประชุม UNEP GC สมัยที่ ๒๕ ในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ มีมติให้มีการจัดทำมาตรการทางกฎหมายระหว่างประเทศด้านการจัดการสารปรอท (legally binding agreement on mercury) และเรียกร้องให้มีการจัดประชุมคณะกรรมการเจรจาระหว่างรัฐบาลในการพัฒนามาตรการทางกฎหมายระหว่างประเทศด้านการจัดการสารปรอท หรือ Intergovernmental Negotiating Committee (INC) to prepare a global legally binding instrument on mercury ภายในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ เพื่อพิจารณากำหนดรายละเอียดของมาตรการดังกล่าวร่วมกับรัฐบาลประเทศต่าง ๆ โดยมีเป้าหมายในการจัดทำมาตรการดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายในปี พ.ศ. ๒๕๕๖

๑.๑.๔ หน่วยงาน UNEP กำหนดจัดการประชุม INC รวมทั้งสิ้น ๕ ครั้ง โดยได้จัดให้มีการประชุมดังกล่าวไปแล้ว ๓ ครั้ง เพื่อพิจารณาร่างมาตรการทางกฎหมายระหว่างประเทศฯ กล่าวคือ

๑.๑.๔.๑ การประชุม INC สมัยที่ ๑ จัดขึ้นในเดือนมิถุนายน ๒๕๕๓ ณ ราชอาณาจักรสวีเดน การประชุมดังกล่าวเป็นเพียงเวทีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับ (ร่าง) มาตรการทางกฎหมายระหว่างประเทศด้านการจัดการสารปรอท ซึ่งยังไม่มีกำหนดมาตรการทางกฎหมายฯ อย่างชัดเจน

๑.๑.๔.๒ การประชุม INC สมัยที่ ๒ จัดขึ้นในเดือนมกราคม ๒๕๕๔ ณ ประเทศญี่ปุ่น ได้เริ่มมีการพิจารณารายละเอียดของ (ร่าง) มาตรการทางกฎหมายระหว่างประเทศฯ ตามโครงสร้างที่ได้กำหนดขึ้น ซึ่งประกอบด้วย ๑๔ มาตรา (มาตรา A – มาตรา H) รวมทั้งสิ้น ๓๖ ข้อบท และ ๔ ภาคผนวก โดยมาตรา A – มาตรา J เป็นการกำหนดวัตถุประสงค์ และเนื้อหารายละเอียดของพันธกรณี และมาตรา K – มาตรา H เป็นการบริหารจัดการในประเด็นต่าง ๆ ของสำนักเลขาธิการอนุสัญญาเพื่อรองรับการปฏิบัติตามอนุสัญญา ต่อไป

๑.๑.๔.๓ การประชุม INC สมัยที่ ๓ จัดขึ้นในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๔ ณ สาธารณรัฐเคนยา เป็นการพิจารณา (ร่าง) มาตรการทางกฎหมายฯ ที่ได้พัฒนาขึ้นจากความคิดเห็นที่ได้รับจากการประชุม INC สมัยที่ ๒ สำหรับ (ร่าง) มาตรการทางกฎหมายฯ ฉบับนี้ มีโครงสร้างคล้ายคลึงกับ (ร่าง) มาตรการทางกฎหมายฯ ฉบับเดิม แต่มีการเพิ่มเติม และระบุแหล่งกำเนิดของสารปรอทที่ (ร่าง) มาตรการฯ จะมีผลบังคับใช้ไว้อย่างชัดเจน พร้อมทั้งระบุทางเลือกต่าง ๆ ในแต่ละข้อบทเพื่อเป็นข้อเสนอในการพิจารณา หรือตัดสินใจสำหรับรัฐบาลประเทศต่าง ๆ อย่างไรก็ตาม ที่ประชุมฯ ยังไม่มีฉันทามติสำหรับทางเลือกดังกล่าว

๑.๑.๔.๔ หน่วยงาน UNEP ได้กำหนดจัดให้มีการประชุม INC ในสมัยต่อไป รวมทั้งสิ้น ๒ ครั้ง คือ การประชุม INC สมัยที่ ๔ ในเดือนมิถุนายน ๒๕๕๕ ณ ประเทศอูรุกวัย และการประชุม INC สมัยที่ ๕ ในเดือนมกราคม ๒๕๕๖ ณ ประเทศญี่ปุ่น ซึ่งเป็นการประชุมครั้งสุดท้ายก่อนพัฒนาเป็นอนุสัญญาระหว่างประเทศ (Convention) ต่อไป

๑.๒ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมควบคุมมลพิษ ได้ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเตรียมความพร้อมในการประชุม INC และจัดเตรียมกรอบการเจรจาของประเทศไทย สำหรับการประชุมดังกล่าว ดังนี้

๑.๒.๑ จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการจัดการสารปรอท รวมทั้งสิ้น ๕ ครั้ง ในระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๔๗-๒๕๕๒ และจัดส่งผู้แทนเข้าร่วมการประชุม Ad hoc Open-ended Working Group on Mercury to review and assess measures to address the global issue of mercury รวมทั้งสิ้น ๒ ครั้ง ในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๐ ณ กรุงเทพมหานคร และในเดือนตุลาคม ๒๕๕๑ ณ กรุงไนโรบี สาธารณรัฐเคนยา เพื่อร่วมพิจารณาแนวทาง และกำหนดกรอบนโยบายการดำเนินงานเพื่อการจัดการสารปรอท นอกจากนี้ ได้จัดส่งผู้แทนเข้าร่วมการประชุม Ad Hoc OEWG ในปี พ.ศ. ๒๕๕๒ ณ กรุงเทพมหานคร เพื่อพิจารณาเตรียมการสำหรับการดำเนินงานของคณะกรรมการ INC ต่อไป

๑.๒.๒ จัดส่งผู้แทนเข้าร่วมการประชุม INC สมัยที่ ๑ จนถึงสมัยที่ ๓ อย่างต่อเนื่อง เพื่อร่วมพิจารณา (ร่าง) มาตรการทางกฎหมายระหว่างประเทศด้านการจัดการสารปรอท

๑.๒.๓ เสนอให้มีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการด้านการจัดการสารปรอทต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ในคราวการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ โดยที่ประชุมฯ มีมติเห็นชอบให้มีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการด้านการจัดการสารปรอทภายใต้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เพื่อกำหนดกรอบการเจรจาหารือและท่าทีของประเทศไทยต่อ (ร่าง) มาตรการทางกฎหมายระหว่างประเทศฯ และเพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าร่วมเป็นภาคีสมาชิกของอนุสัญญาว่าด้วยการจัดการสารปรอท

๑.๒.๔ จัดการประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อ (ร่าง) มาตรการทางกฎหมายระหว่างประเทศฯ รวมทั้งสิ้น ๒ ครั้ง กล่าวคือ ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๓ และครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๔ เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลสถานการณ์การใช้และการจัดการสารปรอทในประเทศ และรับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อ (ร่าง) มาตรการทางกฎหมายระหว่างประเทศฯ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อนำมาเป็นข้อมูลประกอบการเตรียมข้อเสนอแนะและกรอบการเจรจาของประเทศไทยสำหรับการประชุม INC รวมทั้งได้แจ้งเวียน (ร่าง) มาตรการทางกฎหมายระหว่างประเทศฯ เพื่อให้หน่วยงานต่าง ๆ รวมทั้งสิ้น ๑๙ หน่วยงาน พิจารณาให้ความเห็นในประเด็นที่เกี่ยวข้อง

๑.๒.๕ จัดทำกรอบการเจรจาของประเทศไทยสำหรับการประชุม INC สมัยที่ ๔ ถึงสมัยที่ ๕ เพื่อกำหนดบทบาทที่ชัดเจนของคณะผู้แทนไทย ในการมีส่วนร่วมกำหนดทิศทางการพัฒนามาตรการทางกฎหมายระหว่างประเทศฯ

๑.๒.๖ ประสานกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย กระทรวงการต่างประเทศ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับกรอบการเจรจา ว่าเข้าข่ายตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสองของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ หรือไม่ ซึ่งได้ให้ความเห็นในเบื้องต้นเพื่อประกอบการพิจารณาว่า ความตกลงที่จะมีขึ้นดังกล่าว เป็นความตกลงที่มีจุดมุ่งหมายในการจัดการสารปรอท อาทิ ควบคุม/ขจัด/ปรับ/ลดการใช้สารปรอท เพื่อสุขภาพอนามัยของมนุษย์และสิ่งแวดล้อม ในภาพรวมจึงเป็นความตกลงที่น่าจะมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ หรือ สังคมของประเทศอย่างกว้างขวางหรือมีผลผูกพันด้านการค้า การลงทุน หรืองบประมาณของประเทศอย่างมีนัยสำคัญ

/จึงนำเข้าข่าย...

จึงนำเข้าขายเป็นความตกลงตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสองของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ สำหรับประเด็นว่าต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้เป็นไปตามหนังสือสัญญาด้วยหรือไม่ นั้น ขึ้นอยู่กับข้อผูกพันและส่วนราชการเจ้าของเรื่องจะต้องเป็นผู้พิจารณา

๑.๒.๗ นำกรอบการเจรจา เสนอต่อคณะกรรมการด้านการจัดการสารปรอท ภายใต้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ในคราวการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๔ และ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ในคราวการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นต่อกรอบการเจรจาของประเทศไทยสำหรับการประชุมคณะกรรมการเจรจาระหว่างรัฐบาล ในการพัฒนามาตรการทางกฎหมายระหว่างประเทศด้านการจัดการสารปรอท

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๒.๑ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพัน รัฐบาลไทย เป็นเรื่องที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา

๒.๒ (ร่าง) มาตรการทางกฎหมายระหว่างประเทศฯ อาจจะนำเข้าขายหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสองของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ เนื่องจากมาตรการดังกล่าว มีวัตถุประสงค์เพื่อลดและป้องกันผลกระทบในทางลบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของมนุษย์จากการใช้และการปลดปล่อยสารปรอทจากแหล่งกำเนิดที่เป็นประเด็นปัญหาสำคัญในระดับโลก ซึ่งอาจจะมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ หรือสังคมของประเทศอย่างกว้างขวาง หรืออาจจะมีผลผูกพันทางการค้า การลงทุน หรืองบประมาณของประเทศอย่างมีนัยสำคัญ ในการนี้ เพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสองของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ คณะรัฐมนตรีจะต้องเสนอกรอบการเจรจาต่อรัฐสภา เพื่อขอความเห็นชอบด้วย

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

การจัดทำกรอบการเจรจา มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดบทบาทที่ชัดเจนของคณะผู้แทนไทย ในการมีส่วนร่วมเพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนามาตรการทางกฎหมายระหว่างประเทศฯ สำหรับการประชุม INC สมัยที่ ๔ ถึง สมัยที่ ๕ ซึ่งเป็นการประชุมครั้งสุดท้ายก่อนพัฒนาเป็นอนุสัญญาระหว่างประเทศในปีพ.ศ. ๒๕๕๖ ทั้งนี้ หน่วยงาน UNEP ได้กำหนดจัดให้มีการประชุม INC สมัยที่ ๔ ในวันที่ ๒๗ มิถุนายน - ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ณ ประเทศอูรุกวัย ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จก่อนการประชุม INC สมัยดังกล่าว จะเริ่มต้นขึ้น

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ สาระสำคัญของ (ร่าง) มาตรการทางกฎหมายระหว่างประเทศด้านการจัดการสารปรอท

(ร่าง) มาตรการทางกฎหมายฯ พัฒนาขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อลดและป้องกันผลกระทบในทางลบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของมนุษย์จากการใช้และการปลดปล่อยสารปรอท โดยเน้นการจัดการความเสี่ยงจากสารปรอทที่อาจเกิดขึ้นจากกระบวนการผลิต การใช้ การนำเข้าและส่งออก การเก็บกักสารปรอท

/และการ...

และการกำจัดกากของเสียปรอทในแหล่งกำเนิดที่เป็นประเด็นปัญหาสำคัญระดับโลก (ร่าง) มาตรการทางกฎหมายดังกล่าว ประกอบด้วย ๑๔ มาตรา (มาตรา A – มาตรา H) รวมทั้งสิ้น ๓๖ ข้อบท และ ๙ ภาคผนวก ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ ดังนี้

๔.๑.๑ มาตรา A – มาตรา J เป็นข้อกำหนดหลักของ (ร่าง) มาตรการฯ ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ และเนื้อหาของพันธกรณีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการแหล่งอุปทานสำหรับสารปรอท การค้าสารปรอทระหว่างประเทศ ผลิตภัณฑ์และกระบวนการผลิตที่มีการใช้สารปรอท กิจกรรมเหมืองทองคำขนาดเล็กที่มีการใช้สารปรอท การปลดปล่อยสารปรอทสู่ชั้นบรรยากาศ แหล่งน้ำ และดิน การเก็บกักสารปรอท กากของเสียปรอท และพื้นที่ที่ปนเปื้อนสารปรอท การให้ความช่วยเหลือทางการเงิน เทคนิควิชาการ และการนำไปปฏิบัติ การเผยแพร่ความรู้ โดยการเสริมสร้างความตระหนัก การวิจัยและติดตามตรวจสอบ และการแลกเปลี่ยนข้อมูล

๔.๑.๒ มาตรา K – มาตรา H เป็นข้อกำหนดสนับสนุนของ (ร่าง) มาตรการฯ ประกอบด้วย การบริหารจัดการในประเด็นต่าง ๆ ของสำนักเลขาธิการอนุสัญญาเพื่อรองรับการปฏิบัติตามอนุสัญญา ต่อไป อาทิ การประชุมรัฐภาคี การระงับข้อพิพาท การพัฒนาเพิ่มเติมในส่วนของอนุสัญญา สิทธิในการลงคะแนนเสียง การลงนาม การให้สัตยาบัน การรับรอง การให้ความเห็นชอบ หรือการภาคยานุวัติ การมีผลบังคับใช้ การสงวนสิทธิ และการถอนตัว

๔.๑.๓ ภาคผนวก (Annex) เป็นการแสดงรายการแหล่งที่มีการใช้หรือการปลดปล่อยสารปรอทที่อนุสัญญานับนี้จะมีผลบังคับใช้ ซึ่งประกอบด้วย แหล่งอุปทานสารปรอท สารปรอทและสารประกอบของปรอท ผลิตภัณฑ์ที่มีสารปรอทเป็นส่วนประกอบ กระบวนการผลิตที่มีการใช้สารปรอท แหล่งที่มีการปลดปล่อยสารปรอทสู่ชั้นบรรยากาศ แหล่งน้ำ และดิน และแนวทางปฏิบัติในกิจกรรมเหมืองแร่ทองคำขนาดเล็กที่มีการใช้สารปรอท การเก็บกักสารปรอทที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และกระบวนการอนุญาตอุตสาหกรรมและกระบวนการใกล้เคียงข้อพิพาท

๔.๒ สารสำคัญของกรอบการเจรจาของประเทศไทยสำหรับการประชุมคณะกรรมการเจรจาระหว่างรัฐบาลในการพัฒนามาตรการทางกฎหมายระหว่างประเทศด้านการจัดการสารปรอท

เนื่องจากประเทศไทยมีการนำสารปรอทมาใช้ประโยชน์ทั้งด้านการแพทย์ วิทยาศาสตร์ อุตสาหกรรม และเป็นองค์ประกอบสำคัญในอุปกรณ์อำนวยความสะดวกในชีวิตประจำวัน ประเทศไทยจึงอาจได้รับผลกระทบจากข้อกำหนดของ (ร่าง) มาตรการดังกล่าว ดังนั้น ในระหว่างการเจรจาในช่วงการประชุม INC จึงควรมีการกำหนดกรอบการเจรจาในเชิงนโยบายที่ชัดเจน เพื่อใช้เป็นหลักการในการเจรจาสำหรับคณะผู้แทนไทย โดยกรอบการเจรจาดังกล่าวครอบคลุมประเด็นหลัก ดังนี้

๔.๒.๑ สนับสนุนให้กระบวนการเจรจาวรรลุวัตถุประสงค์ของ (ร่าง) มาตรการทางกฎหมายระหว่างประเทศฯ ที่กำหนดขึ้น และบรรลุข้อตกลงที่มีผลผูกพันทางกฎหมาย (Legally-binding agreement) เพื่อยกระดับการดำเนินการในการปกป้องสุขภาพอนามัยของมนุษย์และสิ่งแวดล้อมจากการปลดปล่อยสารปรอท

๔.๒.๒ สนับสนุนให้กระบวนการเจรจาคำนึงถึงความยืดหยุ่น มาตรการชั่วคราว ศักยภาพขีดความสามารถ สถานการณ์ และความจำเป็นของประเทศกำลังพัฒนาและประเทศที่มีการเปลี่ยนผ่านทางเศรษฐกิจในการใช้และการจัดการสารปรอท

๔.๒.๓ คำนึงถึงหลักการความรับผิดชอบร่วมกันในระดับที่แตกต่างโดยคำนึงถึงศักยภาพของแต่ละประเทศ (Common but Differentiated Responsibilities and Respective Capabilities)

๔.๒.๔ สนับสนุนความร่วมมือในการพัฒนาข้อตกลงร่วมกับอนุสัญญา สนธิสัญญา หรือข้อตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี และข้อตกลงที่สอดคล้องกับศักยภาพ และขีดความสามารถของประเทศ

๔.๒.๕ ประเทศพัฒนาแล้วควรสนับสนุนประเทศกำลังพัฒนาและประเทศที่มีการเปลี่ยนผ่านทางเศรษฐกิจในด้านต่าง ๆ อาทิ การเงิน การถ่ายทอดองค์ความรู้ การเสริมสร้างและพัฒนาขีดความสามารถด้านเทคโนโลยี และการเสริมสร้างสมรรถนะของบุคลากรทั้งในระยะสั้นและระยะยาว เพื่อให้ประเทศกำลังพัฒนาและประเทศที่มีการเปลี่ยนผ่านทางเศรษฐกิจสามารถดำเนินการในการลดการใช้และการปลดปล่อยสารปรอทที่เหมาะสม โดยอยู่บนพื้นฐานความสามารถและสถานการณ์ของแต่ละประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๕. รายงานการวิเคราะห์หรือศึกษาตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งใด ๆ

๖. ผลกระทบ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมควบคุมมลพิษ ได้จัดให้มีการประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อ (ร่าง) มาตรการทางกฎหมายระหว่างประเทศฯ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน ทั้งนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ให้ความเห็นในประเด็นด้านผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการพัฒนา (ร่าง) มาตรการทางกฎหมายระหว่างประเทศฯ และข้อเสนอแนะในการดำเนินงานเพื่อรองรับมาตรการทางกฎหมายระหว่างประเทศดังกล่าว โดยสรุปดังนี้

๖.๑ ผลกระทบในเบื้องต้นของ (ร่าง) มาตรการทางกฎหมายฯ ต่อประเทศไทย

๖.๑.๑ ผลกระทบต่อด้านเศรษฐกิจ

(ร่าง) มาตรการทางกฎหมายระหว่างประเทศฯ อาจกำหนดให้มีการควบคุม จำกัด ลด หรือเลิก การผลิต จำหน่าย นำเข้า และส่งออก สารปรอทและสารประกอบปรอท ผลิตภัณฑ์ที่มีสารปรอทเป็นส่วนประกอบ อาทิ แบตเตอรี่ สวิตช์ไฟฟ้าและรีเลย์ หลอดไฟฟ้า ผลิตภัณฑ์สี และสารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืชและสัตว์ ยกเว้นเฉพาะที่ได้รับอนุญาตภายใต้เงื่อนไขของอนุสัญญาฯ ตลอดจนอาจกำหนดให้อุตสาหกรรมบางประเภทต้องมีการควบคุมการปลดปล่อยสารปรอทสู่ชั้นบรรยากาศ ตามค่าการปลดปล่อยที่ (ร่าง) มาตรการฯ จะมีการกำหนดขึ้น ทั้งนี้ (ร่าง) มาตรการทางกฎหมายดังกล่าวอาจมีผลกระทบในเบื้องต้นต่อด้านเศรษฐกิจ ดังนี้

๖.๑.๑.๑ ผลกระทบทางบวก : กระตุ้นให้ผู้ประกอบการไทยที่มีการนำสารปรอทมาใช้ประโยชน์ดำเนินการปรับเปลี่ยนวัตถุดิบและเทคโนโลยีในการผลิต เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางการค้า ซึ่งจะเป็นการลดปัญหาการกีดกันทางการค้า ตลอดจนขยายโอกาสในทางการค้าเพื่อการส่งออกสินค้าไปยังประเทศที่เข้าร่วมเป็นภาคีสมาชิกของอนุสัญญาฯ และในเวทีการค้าระหว่างประเทศ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศ

๖.๑.๑.๒ ผลกระทบทางลบ : ผู้ประกอบการไทยอาจมีต้นทุนในการผลิตเพิ่มขึ้นจากการปรับเปลี่ยนวัตถุดิบและเทคโนโลยีในการผลิต เพื่อพัฒนามาตรฐานสินค้า และความสามารถในการ

บริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อมให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่อนุสัญญาฯ กำหนด ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการชะลอ
ด้านการขยายกิจการและกำลังการผลิต นอกจากนี้ ในกรณีของผู้ประกอบการที่ไม่สามารถทนรับภาระค่าใช้จ่าย
ที่เพิ่มขึ้นได้ อาจทำให้มีการปรับลดค่าใช้จ่ายในด้านอื่น ๆ อาทิ ปรับลดสวัสดิการ และจำนวนพนักงาน หรืออาจ
ต้องปิดกิจการในผู้ประกอบการขนาดเล็ก

๖.๑.๑.๓ ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานเพื่อรองรับมาตรการทางกฎหมายฯ
ที่อาจมีผลบังคับใช้ กล่าวคือ ควรมีการกำหนดมาตรการลดการใช้และการจัดการอย่างถูกวิธีและปลอดภัย
สำหรับผลิตภัณฑ์หรือกระบวนการทางอุตสาหกรรมที่ยังคงมีความจำเป็นต้องใช้สารปรอทมากกว่ามุ่งเน้นให้มี
การเลิกใช้สารปรอทโดยทันที นอกจากนี้ ภาครัฐควรให้การสนับสนุนด้านองค์ความรู้ เงินทุน และเทคโนโลยี
ตลอดจนเตรียมความพร้อมให้แก่ผู้ประกอบการ และมีการกำหนดระยะเวลาในการปรับเปลี่ยนวัตถุดิบและ
เทคโนโลยีในการผลิตมารับ เพื่อให้สามารถปฏิบัติตามข้อบังคับ หรือกฎระเบียบที่กำหนดได้

๖.๑.๒ ผลกระทบต่อด้านสังคม

(ร่าง) มาตรการทางกฎหมายระหว่างประเทศฯ อาจกำหนดให้มีการ
ควบคุม จำกัด ลด หรือเลิก การผลิต จำหน่าย นำเข้า และส่งออก สารปรอทและสารประกอบปรอท ผลิตภัณฑ์ที่มี
สารปรอทเป็นส่วนประกอบ ยกเว้นเฉพาะที่ได้รับอนุญาตภายใต้เงื่อนไขของอนุสัญญาฯ รวมทั้งอาจกำหนดให้
ต้องมีการป้องกันการนำเข้าสารปรอทมาใช้ในกิจการเหมืองแร่ทองคำขนาดเล็ก และการผันเอาสารปรอทมาใช้
ในกิจกรรมดังกล่าว ทั้งนี้ ข้อกำหนดตาม (ร่าง) มาตรการทางกฎหมายดังกล่าวอาจมีผลกระทบในเบื้องต้นต่อ
ด้านสังคม ดังนี้

๖.๑.๒.๑ ผลกระทบทางบวก : ประชาชนมีคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่
ที่ดีขึ้น เนื่องจากการลดหรือเลิกการใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีสารปรอทเป็นส่วนประกอบ จะช่วยลดความเสี่ยงอันตรายต่อ
สุขภาพอนามัย และผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่อาจเกิดขึ้น

๖.๑.๒.๒ ผลกระทบทางลบ : เนื่องจากปัจจุบันชาวบ้านบริเวณใกล้เคียง
เหมืองแร่ทองคำ มักหารายได้เสริมในช่วงหลังฤดูการเก็บเกี่ยวด้วยการร่อนแร่และใช้สารปรอทในการสกัดแร่ทองคำ
ดังนั้น การไม่อนุญาตให้มีการนำสารปรอทมาใช้ในกิจกรรมดังกล่าว จึงอาจส่งผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงวิถี
การดำรงชีวิตของประชาชน และสูญเสียรายได้เพิ่มเติมเพื่อจุนเจือครอบครัว

๖.๑.๒.๓ ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานเพื่อรองรับมาตรการทางกฎหมายฯ
ที่อาจมีผลบังคับใช้ กล่าวคือ ควรมีการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับอันตรายจากสารปรอท การใช้
ผลิตภัณฑ์ที่มีสารปรอทเป็นส่วนประกอบอย่างปลอดภัย การจัดการสารปรอทและกากของเสียปรอท เมื่อชำรุดหรือ
แตกหักและ (ร่าง) มาตรการทางกฎหมายระหว่างประเทศฯ ให้องค์กรที่เกี่ยวข้องและประชาชนได้รับทราบ
อย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง สำหรับชาวบ้านที่มีการใช้สารปรอทในการสกัดแร่ทองคำ ควรมีการศึกษาวិธีการอย่างง่าย
ในการสกัดแร่ทองคำที่ไม่ใช้สารปรอทด้วยภูมิปัญญาชาวบ้าน หรือพิจารณาสารทดแทนที่สามารถนำมาใช้ร่วมกับ
ภูมิปัญญาชาวบ้านได้

๖.๑.๓ ผลกระทบต่อด้านสุขภาพอนามัย

(ร่าง) มาตรการทางกฎหมายระหว่างประเทศฯ อาจกำหนดให้มีการ
ควบคุม จำกัด ลด หรือเลิก การผลิต จำหน่าย นำเข้า และส่งออก อุปกรณ์ทางด้านสาธารณสุขที่มีสารปรอท อาทิ

วัสดุอุปกรณ์ประเภทปรอทอะมัลกัม เครื่องมือวัดทางการแพทย์ที่มีสารปรอท สบู่และเครื่องสำอาง ยาฆ่าเชื้อ และเภสัชภัณฑ์ ยกเว้นเฉพาะที่ได้รับอนุญาตภายใต้เงื่อนไขของอนุสัญญาฯ ทั้งนี้ ข้อกำหนดตาม (ร่าง) มาตรการทางกฎหมายดังกล่าวอาจมีผลกระทบในเบื้องต้นต่อด้านสุขภาพอนามัย ดังนี้

๖.๑.๓.๑ ผลกระทบทางบวก : บุคลากรและผู้รับบริการทางการแพทย์และสาธารณสุขมีความมั่นใจได้ว่าจะไม่มีความเสี่ยงอันตรายต่อสุขภาพอนามัยจากการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ทางการแพทย์ที่มีสารปรอท รวมทั้งผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่วางจำหน่ายตามท้องตลาด

๖.๑.๓.๒ ผลกระทบทางลบ : เนื่องจากวัสดุหรืออุปกรณ์ทดแทนของเครื่องมือและอุปกรณ์ทางการแพทย์ที่มีสารปรอท อาทิ วัสดุอุดฟันประเภทปรอทอะมัลกัม และเครื่องมือวัดทางการแพทย์ มีประสิทธิภาพในการใช้งานไม่เทียบเท่า และมีราคาสูง ดังนั้น ข้อกำหนดของ (ร่าง) มาตรการดังกล่าว จึงอาจส่งผลกระทบให้ต้นทุนด้านการรักษาพยาบาลของประชาชนเพิ่มขึ้น และมีผลกระทบต่อการเข้าถึงการรับการรักษาพยาบาลของประชาชนที่มีรายได้ต่ำ

๖.๑.๓.๓ ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานเพื่อรองรับมาตรการทางกฎหมายฯ ที่อาจมีผลบังคับใช้ กล่าวคือ ในการพิจารณากำหนดระยะเวลาการเลิกใช้อุปกรณ์ทางด้านสาธารณสุขที่มีสารปรอท ควรมีการหารือโดยตรงกับผู้ประกอบวิชาชีพแพทย์ และบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งควรมีการศึกษาวิจัยและพัฒนาวัสดุและอุปกรณ์ทดแทน นอกจากนี้ ควรกำหนดมาตรการด้านการใช้ และการจัดการกากของเสียปรอท อาทิ เศษปรอทอะมัลกัม และอุปกรณ์ทางการแพทย์ฯ ที่แตกหักหรือชำรุดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ และไม่ให้ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของบุคลากรทางการแพทย์และประชาชน เพื่อลดผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้น

๖.๑.๔ ผลกระทบต่อด้านสิ่งแวดล้อม

(ร่าง) มาตรการทางกฎหมายระหว่างประเทศฯ อาจกำหนดให้แหล่งที่มีการปลดปล่อยสารปรอทสู่ชั้นบรรยากาศตามที่ระบุไว้ในภาคผนวกของอนุสัญญาฯ ต้องมีการปลดปล่อยสารปรอทสู่ชั้นบรรยากาศได้ไม่เกินค่าตามที่อนุสัญญาฯ กำหนด และหากมีการปลดปล่อยสารปรอทสู่ชั้นบรรยากาศโดยรวมเกินกว่าค่าตามที่อนุสัญญาฯ กำหนด จะต้องมีการจัดทำแผนจัดการระดับชาติ และรับรองเป้าหมายระดับชาติเพื่อลดและเลิกการปลดปล่อยสารปรอทดังกล่าว ตลอดจนกำหนดให้กากของเสียปรอท ต้องมีการเก็บรวบรวม การขนส่ง และการกำจัดอย่างเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และต้องไม่อยู่ภายใต้การกำจัดที่อาจนำไปสู่การฟื้นฟูสภาพ การรีไซเคิล การปรับปรุงสภาพเพื่อนำสารปรอทกลับมาใช้ใหม่ หรือการนำมาใช้ใหม่โดยตรง ยกเว้นเฉพาะที่ได้รับการอนุญาตภายใต้เงื่อนไขของอนุสัญญาฯ ทั้งนี้ ข้อกำหนดตาม (ร่าง) มาตรการทางกฎหมายดังกล่าวอาจมีผลกระทบในเบื้องต้นต่อด้านสิ่งแวดล้อม ดังนี้

๖.๑.๔.๑ ผลกระทบทางบวก : ช่วยกระตุ้นกลไกด้านการบริหารจัดการสารปรอทภายในประเทศให้เป็นไปตามข้อกำหนดของอนุสัญญาฯ อาทิ การจัดทำแผนจัดการระดับชาติด้านการจัดการสารปรอท การกำหนดนโยบายและดำเนินมาตรการต่างๆ เพื่อผลักดันให้มีการควบคุม ลด หรือเลิกการใช้และการปลดปล่อยสารปรอทสู่สิ่งแวดล้อมภายในระยะเวลาที่กำหนด นอกจากนี้ ยังช่วยป้องกันปัญหาการลักลอบนำสารปรอท และกากของเสียปรอทมาทิ้งในประเทศจากกลุ่มประเทศภาคีสมาชิกได้ เนื่องจาก (ร่าง) มาตรการฯ กำหนดให้การนำเข้าและส่งออกสารปรอท หรือสารประกอบปรอท ต้องเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ในการกำจัด หรือเก็บกักสารปรอทที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม หรือการใช้ที่ได้รับอนุญาตภายใต้เงื่อนไขของอนุสัญญาฯ

๖.๑.๔.๒ ผลกระทบทางลบ : ไม่มี

๖.๑.๔.๓ ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานเพื่อรองรับมาตรการทางกฎหมายที่อาจมีผลบังคับใช้ กล่าวคือ ในการจัดทำเป้าหมายระดับชาติเพื่อลดและเลิกการปลดปล่อยสารปรอทสู่ชั้นบรรยากาศ ควรมีการหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อการจัดทำแผนจัดการดังกล่าว และควรมีการเตรียมความพร้อมซักซ้อมความเข้าใจให้แก่หน่วยงานและผู้ประกอบการเพื่อการปฏิบัติตามแผนจัดการฯ ในส่วนของการจัดการกากของเสียปรอท หน่วยงานภาครัฐควรให้การสนับสนุนและกำหนดแนวทางที่ชัดเจนด้านการจัดการกากของเสียปรอทที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๖.๒ ผลกระทบของการลมนติของคณะรัฐมนตรีต่อการเจรจา

กรอบการเจรจาของประเทศไทยสำหรับการประชุม INC จะนำมาเป็นหลักการสำคัญของคณะผู้แทนไทยในการมีส่วนร่วมเพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนามาตรการทางกฎหมาย โดยจะไม่มีผลต่อการแสดงเจตนาให้ความยินยอมในการเข้าร่วมเป็นภาคีสมาชิกของอนุสัญญาระหว่างประเทศที่จะมีการพัฒนาขึ้นในอนาคตอันจะทำให้เกิดผลผูกพันตามกฎหมายระหว่างประเทศในการปฏิบัติตามพันธกรณีในอนุสัญญานั้น ๆ แต่เป็นการสนับสนุนให้การพัฒนามาตรการดังกล่าวมีความสอดคล้องกับสถานการณ์ ศักยภาพ ชีตความสามารถ และความจำเป็นของประเทศไทยในฐานะประเทศกำลังพัฒนาเพื่อลดผลกระทบในด้านต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ทั้งนี้ ผลกระทบของการลมนติของคณะรัฐมนตรีต่อการเจรจาดังกล่าว มีดังนี้

๖.๒.๑ ผลกระทบต่อนโยบายของรัฐบาล

๖.๒.๑.๑ ผลกระทบทางบวก : การดำเนินการเพื่อร่วมกำหนดทิศทางการพัฒนามาตรการทางกฎหมายระหว่างประเทศฯ มีความสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล และนโยบายสำคัญ ๆ ของประเทศ ดังนี้

(๑) คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี แถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่อังคารที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๔ หัวข้อ ๕ นโยบายที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ข้อที่ ๕.๕ ให้ความสำคัญแก่ความร่วมมือระหว่างหน่วยงานและองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน ตลอดจนสนับสนุนการดำเนินการตามพันธกรณีระหว่างประเทศที่จะนำมาสู่การเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๒) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๔) ภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนามาตรฐานความหลากหลายทางชีวภาพและการสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม หัวข้อ ๓.๒ การสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและการพัฒนาที่ยั่งยืน ข้อ ๒ การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการเพื่อลดมลพิษและควบคุมกิจกรรมที่จะส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต โดยให้ติดตามความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับนโยบายการจัดการสารเคมีของต่างประเทศ และส่งเสริมให้มีกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อกำหนดจุดยืนเชิงยุทธศาสตร์ ต่อพันธกรณีและข้อตกลงระหว่างประเทศด้านสิ่งแวดล้อม และติดตามสถานการณ์ความเคลื่อนไหวและประเด็นการเจรจา รวมทั้งสร้างทีมผู้เชี่ยวชาญเพื่อเตรียมความพร้อมในการเจรจาต่อรอง ตลอดจนส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือระหว่างประเทศ ในระดับโลก ภูมิภาค ทวิภาคี และพหุภาคี รวมทั้งการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ สร้างเครือข่ายการเรียนรู้ การทำงานร่วมกัน และการรวมกลุ่มเพื่อเจรจาต่อรองรักษผลประโยชน์ร่วมกันในเวทีระหว่างประเทศ

(๓) แผนพัฒนา...

(๓) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) ภายใต้ยุทธศาสตร์การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน หัวข้อ ๕.๖ การเพิ่มบทบาทประเทศไทยในเวทีประชาคมโลกที่เกี่ยวข้องกับการอบความตกลงและพันธกรณีด้านสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศโดยให้ศึกษารายละเอียดและสร้างความเข้าใจของพันธกรณี รวมทั้งติดตามสถานการณ์การเจรจาและท่าทีของประเทศต่าง ๆ ภายใต้อนุสัญญา ข้อตกลง และพันธกรณีด้านสิ่งแวดล้อม และกรอบความตกลงอื่น ๆ ที่มีประเด็นเกี่ยวข้องกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่จะมีผลกระทบทั้งเชิงบวกและลบต่อประเทศทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เพื่อให้สามารถกำหนดท่าทีของประเทศที่เหมาะสมโดยเฉพาะท่าทีการเจรจาในเชิงรุก โดยต้องเสริมสร้างความเข้าใจและสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องระหว่างภาคการเมือง หน่วยงานภาครัฐ ภาคประชาชน และภาคเอกชน

(๔) แผนยุทธศาสตร์การจัดการสารเคมีแห่งชาติ ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๖๔) ภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาศักยภาพและบทบาทในการบริหารจัดการสารเคมีของทุกภาคส่วน กลวิธีที่ ๒ พัฒนาศักยภาพการตอบสนองและการเตรียมความพร้อมต่อพันธกรณีและข้อตกลงระหว่างประเทศ

(๕) แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เป็นธรรม สมดุล มีประสิทธิภาพ และมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับประชาชน และการพัฒนาอย่างเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมตลอดจนเพิ่มขีดความสามารถของภาคีการพัฒนาเพื่อให้ทุกภาคส่วนมีบทบาทและหน้าที่รับผิดชอบร่วมกัน และเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๖.๒.๑.๒ ผลกระทบทางลบ : ไม่มี

๖.๒.๒ ผลกระทบต่อความรับผิดชอบร่วมกันของคณะรัฐมนตรีต่อรัฐสภาตามรัฐธรรมนูญ สังคมและการเมือง

ไม่มี

๖.๒.๓ ผลกระทบต่อเศรษฐกิจในภาพรวมหรือเฉพาะท้องถิ่น

ไม่มี

๖.๒.๔ ผลกระทบต่อการเงินและงบประมาณ

ไม่มี

๖.๒.๕ ผลกระทบด้านเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

๖.๒.๕.๑ ผลกระทบทางบวก : การดำเนินการเพื่อร่วมกำหนดทิศทางการพัฒนามาตรการทางกฎหมายระหว่างประเทศฯ ทำให้สามารถคาดการณ์ถึงแนวโน้มและทิศทางของมาตรการฯ ที่อาจจะมีผลบังคับใช้ในอนาคต เพื่อนำไปสู่การเตรียมความพร้อมในด้านต่าง ๆ สำหรับรองรับการปฏิบัติตามมาตรการฯ ได้ อาทิ การวิจัยและพัฒนาสารทดแทนหรือเทคโนโลยีทางเลือกต่างๆ เพื่อลดการใช้สารปรอท การส่งเสริมและพัฒนาแนวทางการจัดการสารปรอทอย่างเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในภาคอุตสาหกรรม และการปรับปรุง หรือเพิ่มเติมกฎระเบียบข้อบังคับเพื่อลดการปลดปล่อยสารมลพิษปรอท

๖.๒.๕.๒ ผลกระทบทางลบ : ไม่มี

๗. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

-

๘. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๘.๑ คณะอนุกรรมการด้านการจัดการสารปรอทภายใต้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ซึ่งมีนายสุทิน อยู่สุข ผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเป็นประธานอนุกรรมการ และมืองค์ประกอบเป็นผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสิ้น ๑๖ หน่วยงาน และผู้ทรงคุณวุฒิ ๒ ท่าน ในคราวการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๔ คณะอนุกรรมการฯ มีความเห็นดังนี้

๘.๑.๑ ประเทศไทยในฐานะสมาชิกของโครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ และเป็นประเทศที่มีการใช้สารปรอทเป็นองค์ประกอบในผลิตภัณฑ์ที่สำคัญหลายประเภท รวมทั้งมีการปลดปล่อยสารปรอทจากกระบวนการผลิตจากแหล่งกำเนิดต่าง ๆ ควรมีบทบาทที่ชัดเจนในการมีส่วนร่วม เพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนามาตรการทางกฎหมายระหว่างประเทศฯ ซึ่งอาจมีผลผูกพันทางกฎหมาย และส่งผลให้ประเทศสมาชิกจะต้องนำไปพิจารณารับรองหรือเข้าร่วมเป็นภาคีในอนาคต จึงควรกำหนดหลักการสำคัญเพื่อใช้เป็นกรอบการเจรจาในการเข้าร่วมประชุมดังกล่าวสำหรับคณะผู้แทนไทย

๘.๑.๒ เห็นชอบในหลักการต่อการกรอบการเจรจา และให้นำเสนอต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเพื่อพิจารณา และดำเนินการตามขั้นตอนที่เหมาะสมต่อไป

๘.๒ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ซึ่งมีพลตำรวจเอกโกวิท วัฒนะ รองนายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ นายชุมพล ศิลปะอาชา รองนายกรัฐมนตรี เป็นรองประธานกรรมการคนที่หนึ่ง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นรองประธานกรรมการคนที่สอง และมืองค์ประกอบเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงและผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงคมนาคม กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงกลาโหม สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสิ่งแวดล้อม และปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นกรรมการและเลขานุการ ในคราวการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๔ คณะกรรมการฯ มีความเห็น ดังนี้

๘.๒.๑ เห็นชอบกับกรอบการเจรจาของประเทศไทยสำหรับการประชุมคณะกรรมการเจรจาระหว่างรัฐบาลในการพัฒนามาตรการทางกฎหมายระหว่างประเทศด้านการจัดการสารปรอท ตามความเห็นของคณะอนุกรรมการด้านการจัดการสารปรอท ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๔ โดยให้กรมควบคุมมลพิษปรับแก้ไข ประเด็นหลักภายใต้กรอบการเจรจา ข้อ ๓ เป็น “การคำนึงถึงหลักการความรับผิดชอบร่วมกันในระดับที่แตกต่างกันโดยคำนึงถึงศักยภาพของแต่ละประเทศ (Common but Differentiated Responsibilities and Respective Capabilities)” และตัดคำว่า “หลักการอื่นที่สอดคล้องกับพันธกรณีตามอนุสัญญา สนธิสัญญา หรือข้อตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี” ออก

๘.๒.๒ มอบให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมควบคุมมลพิษ นำกรอบการเจรจา ที่ปรับแก้ไขแล้ว เสนอต่อคณะรัฐมนตรี และรัฐสภา เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสองของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ต่อไป

/๙. ข้อกฎหมาย...

๙. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๙.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๙๐ วรรคสอง กำหนดให้คณะรัฐมนตรีเสนอกรอบการเจรจาในการดำเนินการเพื่อจัดทำหนังสือสัญญากับนานาประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศต่อรัฐสภาเพื่อขอรับความเห็นชอบ

๙.๒ พระราชบัญญัติวัดอุณฺทราย พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติวัดอุณฺทราย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๑

๙.๓ พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕

๙.๔ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการสาธารณสุข (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐

๙.๕ พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕

๙.๖ พระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. ๒๔๖๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๔๘๒ และพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๓๔

๙.๗ พระราชบัญญัติการส่งออกปศุสัตว์และการนำเข้าในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๒๒

๙.๘ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

๑๐. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอคณะรัฐมนตรีได้โปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบ ดังนี้

๑๐.๑ กรอบการเจรจาของประเทศไทยสำหรับการประชุมคณะกรรมการเจรจาระหว่างรัฐบาลในการพัฒนามาตรการทางกฎหมายระหว่างประเทศด้านการจัดการสารปรอท

๑๐.๒ ให้นำเสนอกรอบการเจรจาดังกล่าว เพื่อขอรับความเห็นชอบจากรัฐสภาตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสองของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายปรีชา เร่งสมบูรณ์สุข)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรมควบคุมมลพิษ

สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย

โทร. ๐ ๒๒๙๘ ๒๔๓๙

โทรสาร ๐ ๒๒๙๘ ๒๔๔๒

E-mail dbase.c@pcd.go.th